

Školní program EVVO

pro období 2019 - 2022



28. 8. 2019

Mgr. Pavel Gregor
Koordinátor EVVO

„Žijme tak, aby se ze života na Zemi mohli radovat i ti, co jednou přijdou po nás.“

Článek 1. Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Opava-Vávrovice patří mezi nejmenší vzdělávací zařízení ve správě zřizovatele – Magistrátu města Opavy. Osvědčenou tradicí je malotřídní způsob vyučování, kdy jsou ve třídách společně vzděláváni žáci dvou postupných ročníků. Nachází se v městské části, v jejímž katastru je zároveň situována průmyslová zóna.

Hlavním cílem environmentálního vzdělávání na škole je přispívat k utváření takových postojů člověka k prostředí, které by vedly k udržitelnému rozvoji života na Zemi a to kontinuálně od předškolního k základnímu vzdělávání. Na tuto změnu přistoupila škola po důkladné analýze místních podmínek v roce 2010, kdy vstoupila do mezinárodního vzdělávacího programu Ekoškola. V tomto programu dosáhla škola v předchozích letech úspěchů, kdy školní Ekotým uspěl při auditech a získal prestižní mezinárodní titul v letech: 2011, 2013, 2015 a 2019, dále titul Škola udržitelného rozvoje I. stupně od Klubu ekologické výchovy Praha a certifikát Přírodní zahrada od institutu Veronica.

Vzdělávání se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu Spolu za poznáním, v němž je EVVO zařazena v souladu s platnou legislativou, jako jedno z průřezových témat a dále je implementována v patřičné míře ve všech vzdělávacích oblastech a předmětech učebního plánu školy.

Školní program EVVO a ŠVP jsou zpracovány jako dva samostatné dokumenty úzce provázané zejména v rovině vzdělávacích cílů a výstupů, výchovných a vzdělávacích strategií, forem výuky, učebních osnov a evaluace.

K naplňování cílů a vizí v oblasti EVVO využívá škola svých specifických podmínek, které neustále spoluutváří a rozvíjí.

Předměstská škola využívá pro vzdělávání rekonstruovanou budovu s hernou mateřské školy (2008), dvěma kmenovými učebnami, multifunkční místností pro školní výuku a zájmovou činnost dětí ve školní družině. Dále dvě odborné učebny – školní infocentrum vybavené žákovskými PC stanicemi a Badatelnu. Kmenové učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Z dalšího technického vybavení škola využívá kameru, fotoaparáty, digitální mikroskopy a mobilní dataprojektor.

Pro školní stravování využívá výdejnu stravy a dvě jídelny. Dodávku stravy zajišťuje smluvní organizace.

Pro pobyt a výuku venku využívá škola areál školní zahrady, budovaný jako „Prostor pro hru, fantazii a klid“ (2006). Tento prostor je neustále rozšiřován a přizpůsobován potřebám vzdělávání dětí. V roce 2015 škola realizovala rekonstrukci školní garáže na multifunkční objekt Domeček, který v sobě obsahuje skladovací prostory pro TV pomůcky a hry, prostor pro přehledné a bezpečné ukládání zahradnického náčiní a dílnu pro polytechnické vzdělávání. Tato stavba zkvalitňuje prostředí školního dvora svým neobvyklým architektonickým řešením a zelenou střechou.

Článek 2. Obecné cíle

Program EVVO vychází z angažovanosti školy v environmentální oblasti, ze zkušeností, z dosažených úspěchů, z vlastních environmentálních projektů a ze spolupráce s organizacemi pracujícími v oblasti EVVO.

Hodnotová orientace a vize školy v oblasti EVVO:

- *Respektujeme ideje udržitelného rozvoje v našem životě a v činnosti školy,*
- *Máme svůj školní Ekokodex, jehož pravidla se snažíme dodržovat*
- *Vzájemně respektujeme a chápeme práva druhých.*
- *Chráníme, udržujeme a rozvíjíme kulturní dědictví v místě působení.*
- *Chráníme, tvoříme a zvelebujeme přírodní dědictví okolí školy a obce.*
- *Podporujeme všestranný rozvoj dětí, žáků, zaměstnanců i veřejnosti v oblasti udržitelného rozvoje.*
- *Využíváme prožitkovou výuku, využíváme okolí školy a její vybavení.*

V našem ŠVP se snažíme zavádět především v rámci průřezového tématu environmentální výchova prvky EVVO do všech předmětů. K tomu, aby se nám dařilo náš záměr realizovat, chceme se nadále scházet v Ekotýmu školy, kde samotní žáci mohou ovlivnit výběr aktivit a činnosti si mohou samostatně plánovat a přizpůsobovat svým schopnostem a dovednostem.

Článek 3. Školní koordinátor

Školním koordinátorem EVVO je ředitel školy, který v uvedené oblasti absolvoval specializační studium. Zároveň je garantem zmíněného vzdělávacího programu Ekoškola a koordinátorem školního Ekotýmu.

Článek 4. Východiska pro realizaci koncepčního rozvoje EVVO na škole

Východisky jsou legislativní a další dokumenty pro realizaci EVVO, Metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, č.j.16745/2008, ze dne 27. října 2008, Strategický plán rozvoje školy na období 2016-2019 a strategické dokumenty z oblasti EVVO zřizovatele a KÚ.

Článek 5. Swot analýza environmentálních podmínek školy

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> -vzhled školy, provedená rekonstrukce -zaměření školy na EVVO -zapojení a dosažené úspěchy v mezinárodním vzdělávacím programu Ekoškola -důsledné třídění odpadů, zapojení v projektu Recyklohraní a sběru dalších druhotných odpadů -veřejná činnost školy v oblasti EVVO -spolupráce s přírodovědnými organizacemi -spolupráce se školami – projekt Envicup -spolupracující školní tým -environmentální projekty a aktivity školy -snižování ekologické zátěže provozu školy -rodinná atmosféra školy -pozitivní a bezpečné prostředí školy -přírodní areál v bezprostředním okolí školy -pobyty v přírodě -Ekokodex školy -prezentace školy na veřejnosti -využívání externích finančních zdrojů a podpory -ekologizace provozu školy 	<ul style="list-style-type: none"> -motivace žáků a veřejnosti -pracovní zatížení pedagogů -nedostatek provozních finančních prostředků -spolupráce některých rodičů -využívání ekologických čisticích prostředků v provozní činnosti školy
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> -exkurze a nabídky environmentálně zaměřených organizací -granty a sponzorské příspěvky -využívání moderní techniky k zatraktivnění výuky -využívání a rozšiřování možností školní zahrady k jejímu dalšímu rozvoji -osvěta a akce pro veřejnost a na veřejnosti -další zviditelňování školy -spolupráce s podobně zaměřenými školami -zmírňování následků sucha další výsadbou zeleně -využívání dešťové vody 	<ul style="list-style-type: none"> -nestabilní finanční prostředky -nestálá demografická křivka -hodnotová orientace spotřební společnosti -zvyšující se pracovní zatížení učitelů -vandalství -politická a společenská situace

Článek 6. Dlouhodobý plán

Vychází ze zaměření školy na výchovu a vzdělávání k trvale udržitelnému rozvoji a z aktivního zapojení v mezinárodním vzdělávacím programu Ekoškola.

- Dlouhodobým cílem je, aby všechny činnosti školy ve vztahu nejen k žákům, ale i k veřejnosti jako centra EVVO vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Abychom tohoto cíle dosáhli, plánujeme využívat všechny dostupné finanční, institucionální i legislativní nástroje EVVO.
- Prioritním úkolem EVVO na škole je rozvoj místních podmínek pro realizaci kvalitní práce v EVVO, plánování a organizace práce, včasné a rozumné rozhodování, plynulá evaluace, analýza i přijetí a aplikace konstruktivní kritiky.
- Zapojování do projektů s cílem získávání nových poznatků, zkušeností, případně podpory realizace EVVO.
- Udržení a zajištění odbornosti školy jako centra EVVO.
- Tvorba efektivně působícího motivačního prostředí.
- Zapojování všech žáků, zaměstnanců školy, rodičů a co nejširší veřejnosti do environmentálních aktivit.
- Stálé monitorování hospodaření se spotřebou vody a energií.
- Monitorování a snižování množství odpadů vznikajícího z každodenního provozu, včetně bioodpadu nebo odpadu vznikajícího při výdeji stravy.

Článek 7. Krátkodobý plán

- Zpracovávat a vyhodnocovat roční plány EVVO, plány činnosti Ekotýmu.
- Naplňovat cíle mezinárodního vzdělávacího programu Ekoškola.
- Organizovat akce zaměřené na EVVO pro děti, rodiče, veřejnost.
- Zajišťovat možnosti externí podpory (finanční i materiální).
- Využívat systém průběžné roční evaluace.
- Delegovat zodpovědnost za realizaci jednotlivých aktivit.
- Monitorovat další možnosti ekologizace provozu školy, přijímat potřebná opatření.
- Zabezpečovat pravidelnou činnost Ekotýmu na škole (participovat zapojení zaměstnanců, veřejnosti)
- Dodržovat a aktualizovat Ekokodex školy.

Článek 8. Vzdělávací a výchovné strategie

Po zkušenostech a dosažených úspěších s programem Ekoškola a jeho pozitivním vlivem na školní prostředí, žáky, zaměstnance a veřejnost zůstáváme u tohoto programu a nadále se budeme snažit rozvíjet se v této oblasti.

Škola si vytyčuje základní vzdělávací strategie pro období 2019-2020:

- Aktivně pracovat v síti škol s environmentální výchovou. Pokračovat ve spolupráci se sdružením Tereza, s KEV Praha a se školami zapojenými do úspěšné tradice pořádání Envicupu.
- Dále podporovat činnost školního Ekotýmu. Pro jeho členy pořádat adaptační programy, výlety, terénní exkurze.
- Zaměřit se na globální problémy současného světa, hledat možnosti uplatnění schopností dětí na řešení uvedených problémů (např. aktivity s charitativním zaměřením-sběr plastových víček).
- Využívat výukové programy zaměřené na ekologickou výchovu.
- Využívat vzdělávací programy muzeí, zoologických zahrad, občanských sdružení a dalších organizací.

- Využívat a vytvářet jedinečné možnosti školní zahrady, pracovat aktivně na budování naučné stezky zahradou. Obnovit projekt Babiččina zahrádka – revitalizovat obruby pěstebních záhonů z přírodních materiálů.
- Rozšiřovat herní a pohybové možnosti pro děti na školní zahradě s ohledem na její přírodní prostředí. Vést žáky k pobytu v zahradě, k její údržbě a spoludotváření.
- Snižovat dopady sucha na životní prostředí v nejbližším okolí.
- Rozvíjet spolupráci s obcí, rodiči, místními spolky.
- Navštěvovat kurzy, semináře a studia v DVPP.
- Udržovat cyklus dvouletého projektu Envicup – grantového projektu na podporu spolupráce opavských malotřídních škol v oblasti EVVO.
- Rozvíjet spolupráci s partnerskou školou v Ratiboři (Polsko). Připravit podmínky pro realizaci společného projektu Příroda bez hranic (dotační titul Euroregionu Silesia).
- Prezentovat své aktivity na veřejnosti, intenzivně provádět osvětovou činnost, zapojovat aktivně žáky do vlastních prezentací a vzdělávacích lekcí pro spolužáky, veřejnost (Ekoškola, Den země).
- Rozšiřovat školní přírodovědné sbírky a informační materiály.
- Přijímat další technická a organizační opatření přispívající k ekologizaci provozu školy. Zaměřit se na snižování množství odpadů vznikajícího z každodenního provozu školy.

Článek 9. Rozvojové a organizační cíle školy, opatření, postupy a odpovědnosti k zajištění EVVO ve vzdělávání všech žáků

Zájmové vzdělávání

Podporovat činnost Ekotýmu jako otevřeného zájmového útvaru, v němž se děti i zaměstnanci mohou realizovat při pravidelných i mimořádných setkáváních, při nichž se mohou učit kooperovat, analyzovat, monitorovat a plánovat a vyhodnocovat své aktivity. Dodržovat a aktualizovat Pravidla funkčního Ekotýmu. Využívat projekt OPVVV k podpoře badatelského vzdělávání (Technologie přibližují poznání 2019-2021).

DVPP

Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO zahrnovat do Plánu DVPP, aktualizovat jej o nabízená vzdělávání.

Materiální, prostorové, finanční zajištění EVVO

V následujícím tříletém cyklu využívat vlastní finanční prostředky i z grantové činnosti. I nadále začleňovat do výuky takové metody a formy vzdělávání, které povedou k aktivizaci žáků a k podpoře činnostního a badatelského učení, a které budou využívat místní měnící se vzdělávací podmínky.

Realizovat výstavbu zahradní pergoly-učebny v přírodě s potřebným mobiliářem. Rozšířit tak možnosti využívání školní zahrady pro výuku v přírodě (dotace zřizovatele).

Nadále usilovat o snižování slabých stránek školy vyplývajících ze SWOT analýzy.

Environmentální provoz školy a jejího areálu

Všichni zaměstnanci i žáci se snaží o dlouhodobě šetrný provoz školy. Kromě třídění odpadů v budově školy, k nimž jsou v jednotlivých místnostech a na chodbách umístěny sběrné nádoby, má škola na zahradě kompostéry pro rozklad biologického odpadu a dvě velkoobjemové nádoby na sběr a odvoz bioodpadu. Škola je zároveň zapojena do pilotního projektu obce na redukováný svoz odpadů (komunální a bioodpad, 14ctidenní cykly).

Aktivity školy k environmentálnímu provozu:

- Pravidelné akce sběru starého papíru.
- Zapojení do sběrových akcí Recyklohraní (sběr drobného elektroodpadu a baterií), sběr hliníku, víček PET lahví (pro charitativní účely), sběr tonerů.
- Zalévání zeleně zachycenou dešťovou vodou.

- Snižování množství odpadů vznikajících při výdeji stravy. Snažit se získat pro spolupráci dodavatelskou jídelnu.
- Přikrmování ptactva v zimních měsících, péče o hnízdění ptactva (budky, krmítka).
- Vytváření příznivého prostoru pro živočichy v prostoru školní zahrady – louka, les, voda.
- Udržování a tvorba školní přírodní zahrady nejen ve školním roce, ale i organizováním prázdninových brigád.
- Podíl žactva a všech zaměstnanců na tvorbě a udržování prostředí školy.

Článek 10. Projednání s pedagogickou radou školy

Tento program EVVO byl projednán pedagogickou radou školy dne 29. 8. 2019.

Článek 11. Změny a doplňky

Změny a případná doplnění tohoto plánu budou prováděny zejména v případech:

- změny struktury zaměstnanosti ve škole,
- změn vyvolaných provozními podmínkami školy.

Změny a doplňky tohoto plánu vydá ředitel školy po předchozím projednání s pedagogickou radou školy.

Článek 12. Platnost a účinnost

Tento plán nabývá účinnosti dnem vydání. Platnost se stanoví do roku 2022.

V Opavě-Vávrovicích 29. 8. 2019

Mgr. Pavel Gregor, ředitel školy
koordinátor EVVO